

Dosarul nr. 2rc-842/17

Instanța de fond: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău – M. Murguleț
Instanța de apel: CA Chișinău – N. Simciuc, I. Țurcan, V. Sîrbu

DECIZIE

06 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
judecătorul
judecători

Svetlana Filincova,
Iurie Bejenaru, Maria Ghervas,

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Caragon-Com”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Prosper-Auto” către Societatea cu Răspundere Limitată „Caragon-Com” cu privire la încasarea datoriei, a penalității, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, prin care s-a respins cererea apelantului SRL „Caragon-Com” cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat pentru depunerea apelului și s-a restituit apelul,

C O N S T A T Ă :

La 15 august 2016 SRL „Prosper-Auto” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva SRL „Caragon-Com”, solicitând încasarea datoriei în mărime de 78 500 lei, a penalității în mărime de 70 650 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 44 345,99 lei, a cheltuielilor de judecată pentru achitarea taxei de stat în sumă de 5804,87 lei și a cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 18 000 lei. (f.d. 5-9)

Prin hotărârea Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău din 31 octombrie 2016 s-a admis parțial acțiunea înaintată de către SRL „Prosper-Auto”. S-a încasat de la SRL „Caragon-Com” în beneficiul SRL „Prosper-Auto” datoria formată în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 01-12 din 15.08.2013 în sumă de 78 500 lei, dobânda de întârziere în mărime de 44 345,99 lei, a penalității în sumă de 70 650 lei și a cheltuielilor pentru achitarea taxei de stat în mărime de 5804,87 lei. S-a respins acțiunea în partea încasării cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 18 000 lei, ca fiind neîntemeiată. (f.d. 38, 41-45)

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 29 noiembrie 2016 SRL „Caragon-Com” a declarat apel, solicitând admiterea acestuia și casarea hotărârii primei instanțe. (f.d. 40)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2017 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către SRL „Caragon-Com” și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 4353,66 lei în termen de 10 zile de la data recepționării prezentei încheieri. Cauza a fost numită spre examinare pentru data de 11 aprilie 2017, ora 11:30. (f.d. 48-50)

La 31 martie 2017 SRL „Caragon-Com” a depus cererea de apel motivată și cererea privind scutirea de la plata taxei de stat pentru examinarea apelului, motivând că se află în dificultate economico-financiară, inclusiv din cauza sechestrării conturilor bancare a entității. Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 11 aprilie 2017 a respins cererea de scutire a apelantului de la plata taxei de stat, nu a dat curs cererii de apel și a acordat apelantului termen pentru achitarea taxei de stat în sumă de 4353,66 lei, fiind numită ședința de judecată pentru data de 06.06.2017, ora 10:00.

Curtea Supremă de Justiție prin decizia din 13 septembrie 2017 a respins recursul declarat de către SRL „Caragon-Com” și a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2017.

La 23 octombrie 2017 apelantul SRL „Caragon-Com” a depus o cerere, prin care a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat în mărime de 3353,66 lei pentru examinarea cererii de apel, fiind achitată suma de 1000 lei.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 24 octombrie 2017 a respins cererea apelantului SRL „Caragon-Com” privind scutirea parțială de la plata taxei de stat și a restituit apelul declarat de către SRL „Caragon-Com” pe motiv că nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel date prin încheierea din 11 aprilie 2017.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de apel, la data de 21 noiembrie 2017 SRL „Caragon-Com” a depus cerere de recurs, prin care a solicitat casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, cu emiterea unei noi decizii sub formă de încheiere prin care a admite cererea de scutire parțială de la achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel sau a casa parțial în partea restituirii cererii de apel, cu restituirea pricinii spre rejudecare. (f.d. 96-97)

În motivarea recursului recurentul a indicat că încheierea instanței de apel este neîntemeiată, deoarece s-au aplicat eronat normele de drept material și procedural, ceea ce în consecință a dus la o apreciere greșită a circumstanțelor cauzei cu darea unei soluții greșite.

A menționat că, Societatea se află în stare financiară dificilă și a prezentat instanței de apel încheierea executorului judecătoresc Gavrilan Natalia din 27.03.2015 și extrasul din contul bancar deschis la BC „Moldova-Agroindbank” SA la situația din 18.10.2017. Suplimentar, prin nota informativă eliberată de executorul judecătoresc Gavrilan Natalia din 20 noiembrie 2017, se confirmă că Societatea are deschis în Bancă un singur cont, iar sechestrul aplicat anterior, în prezent este menținut.

Consideră că, prin încheierea recurată i s-a îngădit accesul liber la justiție, contrar prevederilor art. 6 alin. (1) din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, potrivit căreia orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege. A menționat practica CtEDO, potrivit căreia accesul la justiție este pus grav în discuție, în cazul în care taxa de stat este fixată într-un quantum excesiv sau facilitățile acordate de legiuitor în acest sens poartă un caracter discriminatoriu.

De asemenea, a indicat că contrar prevederilor art. 368 CPC, instanța de apel ca rezultat al respingerii cererii de scutire parțială de la plata taxei de stat înaintată de recurentă, în conformitate cu art. 368 alin. (1) și art. 369 alin. (1) lit. a) CPC urma să emită o încheiere nouă de a nu da curs cererii de apel, cu acordarea unui termen procesual pentru înlăturarea neajunsului legat de plata taxei de stat.

În conformitate cu art. 425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea ei.

Din materialele cauzei rezultă că copia încheierii contestate cu recurs a fost expediată recurentului prin intermediul oficiului poștal cu scrisoare de însoțire nr. 15552 din 06.11.2017, însă confirmarea recepționării acesteia nu este. Recurentul în cererea de recurs a invocat că nu a primit încheierea recurată, dar cu conținutul acesteia a făcut cunoștință la 13.11.2017 de pe portalul instanței. (f.d. 95, 96-97)

În condițiile descrise instanța de recurs consideră că cererea de recurs din 21 noiembrie 2017 este depusă în termen.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul constată, că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017 s-a respins cererea apelantului SRL „Caragon-Com” cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat și s-a restituit apelul declarat de către SRL „Caragon-Com”, pe motiv că apelantul nu s-a conformat indicațiilor instanței de apel date prin încheierea din 11 aprilie 2017.

Art. 364 alin. (1) CPC prevede că cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu prevederile art. 85 alin. (4) CPC în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Din materiale dosarului rezultă că la 29 noiembrie 2016 SRL „Caragon-Com” a depus cerere de apel nemotivată asupra hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 31 octombrie 2016 și fără a achita taxa de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2017 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către SRL „Caragon-Com” și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 4353,66 lei în termen de 10 zile de la data recepționării încheierii.

La 31 martie 2017 SRL „Caragon-Com” a depus cererea de apel motivată și cererea privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, pe motiv că Societatea se află în dificultate economico-financiară, inclusiv din cauza sechestrării conturilor bancare a entității de către executorul judecătoresc Gavrilan Natalia.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2017, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 13 septembrie 2017, s-a respins cererea apelantului SRL „Caragon-Com” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelantului termen pentru achitarea taxei de stat în sumă de 4353,66 lei.

La 23 octombrie 2017 apelantul SRL „Caragon-Com” a depus o cerere, prin care a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat în mărime de 3353,66 lei pentru examinarea cererii de apel, fiind achitată suma de 1000 lei. Cererea respectivă a fost respinsă de către instanța de apel, încheierea căreia a fost contestată de către SRL „Caragon-Com”.

Scutirea de la plata taxei de stat, prin prisma art. 85 alin. (4) CPC, este un drept al instanței de judecată, dictat de capacitatea reală a justițiabilului de a achita taxa de stat calculată conform Legii taxei de stat nr. 1216 - XII din 03.12.1992, capacitate care urmează a fi apreciată de către instanță și care urmează a fi nemijlocit reflectată de probele anexate la dosar în acest sens.

Colegiul atestă faptul că, întru argumentarea temeiniciei cererii de scutire parțială de la plata taxei de stat s-a invocat că SRL „Caragon-Com” se află într-o situație financiară dificilă și este în imposibilitate de a achita integral taxa de stat, deoarece deține în contul bancar deschis la BC „Moldova-Agroindbank” SA suma de 39 716,22 lei, dintre care 37 250,37 lei au fost sechestrați de către executorul judecătoresc Gavrilan Natalia prin încheierea din 27 martie 2015. (f.d. 85-86) Recurentul, la cererea de recurs a anexat și nota informativă eliberată de executorul judecătoresc Gavrilan Natalia, care confirmă că Societatea deține un singur cont la BC „Moldova-Agroindbank” SA, asupra căruia este aplicat sechestrul. (f.d. 98)

În acest sens, instanța de apel corect a conchis că actele prezentate de partea apelantă în susținerea cererii de scutire de la plata taxei de stat nu sunt de natură să confirme obiectiv și incontestabil imposibilitatea reală a acestuia de a achita taxa de stat, atât timp cât nu au fost anexate și alte probe în susținerea acestei cerințe. Or, partea apelantă întru prezentarea unui tablou clar, obiectiv și incontestabil al argumentelor sale invocate în cererea de scutire de la plata taxei de stat urma să prezinte înscrisuri probatorii ce ar confirma în ansamblu, sub toate aspectele pretinsa sa incapacitate de plată a sumei calculate cu titlu de taxă de stat ce rezultă din obiectul litigios.

De altfel, CtEDO a reinterat în practica sa constantă că, dreptul la o instanță nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției și impunerea unei restricții de natură financiară în accesul unei persoane la o instanță (Tolstoy -Miloslavsky vs. Regatul Unit), urmează a fi una justificată, generată de situația celui ce recurge la calea de atac, dar și conformă normele care guvernează accesul la justiție.

Reieșind din prevederile art. 85 și art. 118 CPC, urma ca instanței de judecată să-i fi fost administrate probe, care ar evidenția veniturile declarate de către apelant, deținerea/sau nu în proprietate a cărorva bunuri mobile sau imobile, etc., care urmau să confirme imposibilitatea achitării taxei de stat, însă, acesta a evitat să probeze acele circumstanțe care fac imposibilă achitarea taxei de stat în mărime de 3353,66 lei.

Prin urmare, Colegiul consideră că instanța de apel în mod just a respins cererea de scutire parțială de la plata taxei de stat, nefiind justificată necesitatea scutirii de la plata taxei de stat, în condițiile în care nu s-a confirmat imposibilitatea achitării taxei de stat în sumă de 3353,66 lei de către apelant/recurent SRL „Caragon-Com”.

Abordarea recurentului privind lipsa mijloacelor financiare a fost formulată în mod evaziv și incomplet și nu poate fi reținută întru determinarea situației materiale reale.

În aceste condiții, Colegiul apreciază recursul declarat de SRL „Caragon-Com”, ca fiind neîntemeiat și care necesită a fi respins, ori încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017 este întemeiată și justificată de circumstanțele de fapt și de drept ale pricinii, reținute în mod corect de instanța de judecată, motiv pentru care încheierea recurată urmează a fi menținută.

În temeiul celor expuse, în baza art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se respinge cererea de recurs declarată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Caragon-Com”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Prosper-Auto” către Societatea cu Răspundere Limitată „Caragon-Com” cu privire la încasarea datoriei, a penalității, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecători

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas